

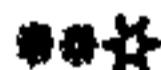
که شب ها برای مشق رقص و پیانو^۱ و لی محروم و مُنْتَصَر^۲ فراموش نمیکرد. یکانه حامی من^۳ این دختر حوصله پانزده ساله بودا

استیلای درد و محن^۴ روز بروز مرا ضعیف نمیکرد و قوایم رو بتحلیل میرفت: بطوریکه چیزی دیگر جز مشتی استخوان نبودم تا آنکه حمل برداشتم و در آن حال روزهای سخت زمستانی را باعید ایام سهار و دیدار مولود جدید میگذراندم این اولین شعاع مرتبی بود که از قلب نیم مرده ام جستن کرد؛ هم‌هذا این نور بسیاریک^۵ پیوسته در عیان تراکم پرپاشی های خاطر و احوالج بدینه متزلزل و منكسر بودا

چندی دیگر در اوایل تابستان ۳۰۶ پری قشنگ من، همولد شد و علاقه پر از حرارت مرا بخود جلب کرد یک ستایش غیر فاصل و صفا

طفل نوزاد، غنچه، قشنگ، بارفتاری دلربا؛ دیدگانی شد اب^۶، بهترین مایه لذت مادر است، برای شب های هر از ورز های تنهائی تسلی دهنده غم های درونی اوست طفل کوچولو؟ هدیه آسمانی و تحفه خدائی است.

با ایمان و مشق مفروطی باو مینگریشم و حق عشق
وعلاقه مادری را بجا میاوردم در صورت خوب اویک سرخی
آمیخته با سفیدی ملایمی که در کمال مهارت رنگ آمیزی شده باشد
بود که در نظر من نمونه کامل زیبائی و لطافت مجسم میشد لیکن داشتم
این مبالغه از راه محبت ماهری است یا آنکه پری حقیقت
قابل این همه تعریف بود؟ آه شما که اورادیدید دوست من
مادر وقتیکه طفلش را روی صندوقچه سینه خود
آنچهایکه قلب بشاشش آشیان دارد میخواهند و تبسیهای
شیرین و چشمهاشی در بائی رنگ او را تماشا می کند قلبش
پر از مسرت میشود و عشق پاک او همان عشقی که شرعا
در وصف قطعات زیادی ساخته‌اند در بهترین مظاهر بعلی میگند
خوابگاه طفل یا آشیانه عشق.

تصور نمیکنم در دلیا ذلی بی رحم تر و ظالمتر از مرور.
السلطنه و مردی لا ابالي تر از شوهر من بافت شود...
من 'میر قشم' که بواسطه خاطر پری 'پدر اورا هم
دوست بدارم. فقط یک دوستی خاده و خالی از تراوه های
ساز عشق، اما غرور و تکبر، جهل و سوء تربیت، این آخرین

و از ساعت ده شب به بعد مادامهای معروف به ماد موازی
که پرستش زاید الوصف رفته‌ی شانه خود را با انواع جبله
های شبرین^۱ در خیابانهای علاء الدوله و ناصر خسرو^۲ و
حوالی آن که مکانهای منفره‌ی برای مغارله دارد جلب میکنند
نمی‌گذشتند که ... خان قدری هم به پری دل به بنددا!
من گرج از زندگانی و همسری با ... خان رضابت
لداشتم ولی چون کار گذشته بود؛ ناچار بواسطه وجود
پری حاضر شدم؛ این شوهر فاسد الاحلاق را منزه نموده
و اقلاً بعادت نه^۳ بلکه بآرامی با او سرتمایم ولی غافل از اینکه
بد اخلاقی در وجود او غیر است و پری را که چون پرستوی
سعادت^۴ عاشقانه بسویش پرواز میکند از خود خواهد راند!
این جوان بی حس^۵ برای چه زن خواست؟ چرا بفکر
تشکیل عائله افتاد؟ این وجودیکه برای خانزاده عامل خطر
ناکی محسوب میشود چرا پیشو شده؟ صدق و وفا^۶ فدا
کاری رافت^۷ ملابست^۸ بیانات مؤثر نجیبانه هیچ‌کدام توانستند
از تعددی بی رحماه او جلو گیری کرده و بوطئف اوت
آنهاش نمایند! چه باید کرد؟ من هنوز سکوت میکرم!
کم کم مثل اینکه: هر چه قدر من با او مدارا میکنم

او هایل است بر تجربی خود بیفزاید که می‌حال فمار از
کلوب بخانه منتقل می‌شد و ذہانی دعوتهاي بی موقعي از
رفقای بند گيفش^۱ درای ترکردن دماغها بعمل می‌آمد و هر آن
دایره این عملیات^۲ رو توسعه هيرفت! خدايا چه کنم؟ این
مرد احقر را چگونه باطوار بدش سرزنش و آگاه نهایم؟!

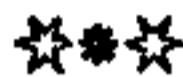
روز ها بجای تفریح گرفتار هم و غم و سب ها بعوض
خنده و بوسه^۳ در آه و اشک، جای داشتم! اواج سریع
حوادث آکوار، حملات خود را بسوی کشی زندگانی من
نکرار می‌کردند و من هنوز ناقوه عشق مادی چون ناخدائی
حقه در^۴ در مقابله نقاومت مینمودم؛ معمذای از شدت
فشارشان لرزان و مضطرب بودم^۵، نا آنکه سه‌میکن نرین
موجی از وسط دریای روزگار برخاست و بطرف من متوجه
شد: مثل يك اژدهای سیاه و مدهشی^۶ با حالت خنبدناکی
لوله می‌شد و پیش می‌آمد. در مقابل این تهاجم دیوانه دار
چه میتوان کرد؟ نه جای لیکر انداختن لست و نه راه فراز
خدايا این دیگر قابل تحمل نیست! خودت رحم کن.
موج مهیب با صفت‌های قریب خود پیش آمد و من دیگر

تفقد نجیبانه و صداقت آمیز را هم خوش نمود، و بالا خرده
با داشتن یک فرزند ابر خلاف عقیده عوام که میگویند:
« ذن صاحب اولاد جایش در خانه شوهر حکم است » یک
موجود منفرد و سنگدلی کردند! یکدفعه چنان برو باسط
زندگانی خانه و شوهر پشت پا زدم که باعث عبرت است!

۲۷ — یک سال دیگر.

بعای هیجه نات شور انگیز و بی التها، رفته رفته
افکار هلاکی او اسطه وجود پری در مغزم تولید می شد.
پری ستاره فروزنده بود: که در افق تاریک آسمان زندگانی
من طلوع کرد و ادار روز افزون محبتیش^۱ نوبد بر طرف
شدن ابرهای سیاه رنگ نقار خانوادگی دامیداد. هر چه
پری بزرگتر می شد من نسبت بشوهرم و خانواده او مطیع تو
و وفا دار تو هیگر دیدم. عشق پری سلامه بود نمود و برای
وجود او هر ستم را بخونردی تلقی میکردم، دیگر همه
چیز من بجهت پری بود، راه هیرفتی برای پری می شتم
برای پری می خندیدم، ساز هیزدم، میخواندم و هرجه می
کردم برای پری بود. پری روح من بود و من او را با نهایت
صیخت محفوظ میکردم و برایش فدا کاریها مینمودم.

بهمن جهه پک زن آرام و صبور و افتاده حالم گردیدم.
ظاهرآ مثل اینکه تغییر هاهیت داده باشم! آیا تصدیق نمی
کنید که در این صورت^۱ پدر پری هم باید تبدیل اخلاق دهد
اگر او هم نقوی و خوبی، بزرگی و ممتاز، فضیلت و کمال،
ادب و انساییت هیداشت؛ آنوقت قطعاً هایک خانواده خوشبختی
بودیم و پری بسعاد تمدنی درین ها فریبت می شد و امروز
بعجای استراحت در خوابگاه ناز^۲ در قبر تاریک گود مردی
مدفون نبود!!

پری یکساله شد و هنوز قیافه معموم و دلربائی های
سحرآمیز او نمی توانست قلب انباشته از فساد پدرش را مصدا
نماید! چه روح پست و بیگانه باید باشد، که حاضر هایک
از نیاط معنوی با نزدیکترین موجودی نسبت نخود نشود؟! پری
شایسته محبت، پری اطمینان، با همه دل آرائی ها بالآخره از
تحمیل عشق مقدس خود بر پدرش عاجز گردید!!
نه، حقاً او لیاقت پدر بودن برای پری را نداشت:
زیرا خانمهای لاله زاری در او ایل غروب خاکستری رنگ
قشندک طهران^۳ که دماغهای خسته احتیاج به تفریح دارد

اورا شناخته بودم مدهوش شد . آنخانم پتیاره ^۰ بارها
با من لاف دوستی هیزد و من قلباً از او هنگر بودم ^۱ حتی
از حرکات او برایم مظنویتی حاصل شد و بسرور السلطنه .
کفته بودم . بشما نخواهم گفت که عیال کبست : زیرا که
عهد کرده‌ام . بعد‌ها چندین مرتبه تقاضای ملاقات‌ها را
نمود اورا پذیرفتم و چون فهمیدم که چه مقصودی دارد با او
پیغام دادم برو خاطر جمع باش : سر نورا فاش نخواهم گرد.

مالدن من در آنخانه ^۰وم ^۱ دیگر محتشم بود ^۲ درب
اطاق را بروی آن عاشق و معشوق بسته و آنها را بحال خود
گذاشت ^۳ که از یکدیگر غم‌خواری نمایند فوراً بابنشه
از آنخانه بیرون آمده و یم ساعت بعد درب خانه پدرم از درشکه
پیاده شدم . اتفاقاً مشارالیه در منزل بود و آغوش خود را
با گشاده روئی ^۴ برای دربر گرفتن من باز کرده و تسم موقرانه
بر لبان می‌ریکش ظاهر شد : دست اورا بوسیده و سر را روی
دوشش گذارده زار زار گریستم با چهره و نیک پریده و آن‌دام
مرتعش . البته مضطرب شده گفت : چیست دختر عزیزم
چرا گرمه می‌کنی ؟ گریه بمن مجال گفتار نمی‌داد و آن

پیر مرد محترم نوازش میکرد: هتل آنکه طفل کوچکی را
از غصه بزرگی که دارد بیرون بیاورند و من سر خود را
هر لحظه بیشتر به سینه وسیع او عیف شردم و می‌گریسم.

بالاخره تفصیل واقعه را برایش بیان کردم و اسرار
خطر ناک آن خانه را فاش ساختم، روح عالی او که شهادت
بر مردانگی و باشراحتی میداد سخت آزده شد و نابره خشم
اشتهال یافت چون دوشیزه مستمد پنه، آه پر از حرارتی از دل
بر کشیده و گره سختی برای روان پیوسته خویش بست.

ساعتی بعد بانو هم که باما در مجلس مهمانی آرزو
شرکت داشت آمده و ازه و نوع مستحضر شد، ظاهرآ در حضور
من نیمور خان را نبرئه کرد و بی میل هم نبود که نصیر از من
باشد و میخواست ذهن آفارا از آشتفکی خارج سازد ولی
موفق نشد خلاصه که قاسه روز هم کسی بسراج من نیامد و آقا
را در طرفداری از من را سخن نمودند. کویا تصور میکردنند
بانو هر را مجبور بر ارجعت خواهد کرد!

من دیگر بر گشتنی نبودم، این تصمیم تغییر پذیر نبود.
دیگر هیچ قوه ای قدرت برگرداندن مرا بخانه نیمور خان خداشت

قوه دفاعی در خود سراغ نداشتم . معدّلک یک فکری که
فکر آخر بود و ادارم کرد که از هیولای مدھش آن نهر اسم و با
بلک حرکت شجاعانه خود را بقلب آن بزایم . نگذارم کشتو
من در هم شکند و هم آن موج می حیا ، متلاشی شود !

۲۸ — قهقهه

تنها مکانی را که من در تمام خانه شوهرم دوست
میداشتم همانا اطاق خوابم بود ، زیرا نخت خواب قشنگ
و وسیع و گلستانهای طربیش ، با چند قطمه تابلوهای عالی
که در آنجا بود از بادکاریهای گرانبهای ایام سعادت باو
گذشته من محسوب می شد و من این جایگاه هرا از روی
ابهات و نقوی بشدت معاف نشد میکردم . کلید کوچک درب
آن هیچ وقت از من جدا نمی شد این اطاق یکانه
پناهگاه من بود ، که می توانستم در آنجا بافراغت ، بفکر
کذشته و آینده خود باشم . اغلب اوقات چون مرغی که
در آشیانه خود ماؤا کند در آنجا بمحاذات در پجه کوتاه
آن نشسته بسطاله یا سوزن کاری مشغول می شدم هیچگس
حتی تیمورخان هم بدون اجازه من حق و رود بدانجها را
نداشت . حالا این چقدر مورد تاثیر است که من ، ذنی بیگانه

را در آنجا روی خوابگاه خود به بینم؟

* * *

روز جمعه بود من با خانم سرورالسلطنه در منزل یکی از دوستان او دعوت داشتم. من با بنفشه، زودتر مراجعت کردم. در منزل جز سرایدار پیر و خانم سلطان آشپز و دخترش کسی نبود؛ آله‌اهم چیزی بمن لکفتند ولی وقتی که اتفاقاً برای کاری باطاق خواب خود میرفتم صدای زمزمه در اطاق همجاور آن شنیدم. یک شعله‌ناگهانی از قلم برخاسته و دو دش مغزم را تیره ساخت. در جای من. یک زن روسی بدعمل، با... خان در مقاصله بود! سوز غضب گوله‌های هر ابر افروخت و چشم‌مان هوا خیره نمود. این «ارغلان» حیلی سنگین بود. من، مثل زن‌های بد بخت دیگر، با این فلسفة زشت: (هر صاحب اختیار مطلق است) قائل نبودم. غلتاً غرش کرده و پلائیک آسا از جا پریدم. تا آن دو خانه‌ی بی شرف رفته‌ند که بخود حرکتی بدهند. با کلید خود درب را باز کرده و بالای سر آنها بودم او مجھلی برای مستور شدن یکی و به‌اله آوردن دیگری باقی نماند. هست من بلند شد و صورت... خان را نیلی ساخت و معاشر، عزیزش هم از ترس آنکه

پرندگان که از قفس رهائی یافت بعده آوردنش مشکل است .
من این موضوع در یک جلسه مجله ماهنامه و طولانی با آقا اعلام کرده
و بالا چه از او قول گرفته بودم که یاخبل من مساعدت نماید
یک قول محکم و شرافتمندانه .

پس از یک هفته روزی خانم سرور السلطنه . ملاقات
بانو آمد و من ابدآ تزد او و فرقتم و پیغام دادم که سردرد دارم
آنروز گذشت و روز دیگر تیمور خان به تزد بانو آمد . او
میخواست بانو را در تزد آفای و سبله آشتنی قرار دهد ولی
هیچکدام از این حیث موفقیتی حاصل نکردند . این وضع
گهی بشدت و زمانی بضعف تازد دو ماه چریان داشت !
چایلوسی ، نسلق ، کاغذنوبی ، ارسال هدایا ، نظمیع ، تهدید
هیچکدام نه بخرج من رفت و نه آفای را با آنها مساعد نمود .
آخرین پیغام تیمور خان ، برای من این عبارت بود : تو را
زندگانی خواهم گذاشت ؛ آنقدر بنشین که موی سرت سفید
شود . یک جمله مشعشع و بخیال خودش ترساننده که از تعليمات
هادر افسونگر شد : اما جواب من ناین پیغام یک نیسم
سرد و نعمیر آمیزی بیش نبود و بقیه دانستم که تیمور خان
مرد میدان مبارزه نیست و صبر و مقاومت من قوای او

و مادرش را در هم خواهد شکست.

۲۹ — طلاق

عقل و تدبیر، علم و بیان، صبر و استقامت؛ آمید بخدا
وقتی در کسی جمع شد از هیچکاری نباید مایوس شود. من
دو فقره مجادله پشت در پیش داشتم و هیرفتم که با دو
حریف پر فودی طرفیت آمایم: با او و سرور السلطنه، ابن
دو موجودی که یکی جهاندیده و پیر و دیگری سنته و غرور
بودند بالاشترالک پشت به پشت یکدیگر داده و قصد در هم
شکستن مرا داشتند. تنها مدافع من آقا بود که از او هم
تا ادازه ای بیم داشتم: چه هر لحظه با او فکر او را دو مدافعه
از من متزلزل می ساخت؛ ولی این دفعه من دیگر پرونده
دو سال قبل نبود و همه چیز موضع شده بود. در این مدت در و
ها کشیده و خاطره های سوئی از گذشته داشتم و مراجعت
من نزه تیمور خان محال بود.

دوست عزم! من نصود می کنم که آرزو های
بشری بالآخره دریک نقطه باقیها برسد؛ آرزوی من در آن
ایام به نقطه نهائی خود رسیده بود و غیر از توقف در خانه

که با خیال آراد از سرورالسلطنه و نیمور خان دور
نامش آزوی دیگری نداشت. بر گشتن بآن ظلمت سرا
و مکان، هنست بار، دسته‌نشوش و دن بزندگانی بی انتظام،
صاحب‌های اجباری و پر از رنج را خدا نصیب هیچ بدینه
نکند! اگر قلم قدری بتواند وقایع درد ناک آن زمان
و منظره بدینه مرا در آن صحنه ملال انگیز تشریح کند
معطالعه آن باریزش قطرات سرش خونین توام خواهد بود.

سرورالسلطنه، به صد تحقیر من و منظر خود، نقشه
یک انتقام سه‌مکینی را کشیده و در کمال هکر و حبله
با اغفال بانو، وسایل ازدواج جدیدی را برای پسرش با یک
دختر معصوم دیگری تهیه کرد؛ یک دختر بیچاره که چون
بره بی زبان، بچنگال گرک خونخواری افتاده
آری نزد کترین انتقام یک هادر شوهر در ایران
از عروش این است که برای پسر خود زن دیگری بیاورد
و در مقابل آن عروس بد بخت نمایش ندهد! این عمل که
یک نوع تذویر بی‌شرعا نه بانو بود؛ بیز او
و سرورالسلطنه، چندی خصومت آمیزی انداخت و ماحصل

آن ببغن من تمام شد : چه گذشته از این قسمت والدین عروس تازه هم وقتی از وجود من مطلع شدند گرچه مراسم عقدبندان دخترشان انجام یافته بود اما از تسلیم او به نیمه و خان، بعذرداشت زن دیگر خود داری کردند و سرورالسلطنه محیل از دو طرف را بده و در آتشی که خود روشن کرده بود گرفتار شد !

لک شخص بد نفسی و اگه با تمام افراد بشر دشمنی طبیعتی دارد در وقتی که برای افسای دیگران ، باجرای عملیات زشت و هوش خود مشغول است و غفلتاً در چاهن که برای آنان چکنده خودش گرفتار می شود دیده اید ؟ که در آن موقع چه قیافه و هیب و مضحكی پیدا کرده و چگونه اروع عذابهای دردناک مغز هتراکم شده از خیالات مدهش اورا فشار میمهد و باجه پریشانی خشم آلودی برای حلاصی خود دست و پا میزد امروز السلطنه هم بعد از عقد بندان عروس جدید همین حال را داشت و از طرفی تیمور خانیم که تنها مقصودش در زندگانی فقط شهوترانی است برای کامیابی از زن تازه خود بیمیل نبود به تقاضای والدین او که طلاق میا شرط عروسی او با دختر خود فرار میدادند

باين امر اقدام نماید و على رغم مادرش ہايلك تهدید پدر
عروس جا خالی کرد و با قول داد که مرا طلاق دهد
و نلا فاصله بگفته خود عمل گرد و دامی که سرور السلطنه
برای بد بختی من تهیه کرده بود هرا سعادتمند نمود !

من بالاخره آزاد شدم و بمقصود خود رسیدم ولی
بیچاره خانم هائیکه از رهائی از بند بلای زندگی مشقت
آمیز خود مایوس و در نهایت حرمان حیات بی فروع
خود را آدامه میدهند !

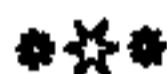
زن ! به بینید آقا ، این کلمه در جامعه ما چطور بابی
احترامی ذکرمی شود ؟ وجه قسم وجود او آلت بازی مردان است
آیا اگر سرور السلطنه هر نکب چنان خبط و اشتباہی نمیشد من جز
خواه نشینی چه میکردم ؟ درست است که هن تا همان اندازه
هم و نع بودم : که از تیمور خان دور و از گرداب مخوف
خواه او بر کار باشم ولی اصولاً باید فکری هم بحال نسوان
بد بخت این کشور نمود ؟ این چه رسم و عادت شوی است
زنهای در هر مورد باید حکوم میل و تابع اراده مردان باشند ؟
زنهای چرا سکوت کرده اند ؟

۳۰ - کتاب (بعد از دو سال)

آخرین قدمهای لرستان سال پیر (۳۰۷) که میرفت
دیارا چون و دیمه کرانبهائی تسلیم خلف جوان و شاداب
خود نماید بیابان میرسید و کوکه با شکوه سال (۳۰۸) از
نزدیک نمایان بود. من قاعده‌تاً باید این سال پیر شکسته را
دوست بدارم: برای آنکه در طی آن از ورطه بدینه فجات
یافته بودم: ولی اینطور نبود و هنوز رنجهای غیر قابل
رسیابکه دست طبیعت برایم تهیه نمیکرد تمام نشده بودند.
سه ماه در آزادی ادبیکر نه غمی از مصاحت سرور -
السلطنه و نه غصه‌ای از زندگانی با تیمورخان در من بود.
یک زن آزاد، راحت تقریباً سعادتمند. با عشق و علاقه
گرمی به پروردش و تربیت پری اشتغال داشتم و ضمناً شروع
به تألیف کتابی موسوم به (بعد از دو سال) کرده و در آنجا
افکار خود را پس از اخذ طلاق بزبان خانمی مسمة به (زدین
فاج) تحریح نمودم.
من این کتاب را هنوز همانند یکی از اشیاء افیس
و یادگاریهای خوب خود حفظ کرده‌ام و امروز آنرا برای

آنکه يك صفحه از آنرا شما مطالعه نمائید، در گنجه خود
جستجو و بدست آورده ام. حالا اجازه بدهید سطری
چند از آنرا بخوانم.

- بفرمائید .

*** دیگر قیافه های معصوم و جدی و دیدگان
جذاب و بی کیاه هیچ مردی نمیتواند با نیکو ترین اعمالی که
دلات بر وجود ساده ترین قلوب بشری نماید و قشنگ ترین
جلات بر جسته که شحون بمدارگویی باشد، هر از تصمیمی که
مرای زندگانی آنیه خود اتخاذ کرده ام منصرف و از طریقی
که برای طی آن انتخاب نموده ام منحرف کند، بهترین مرد
ها، امروز در نظر من با بدترین آنها مساویست؛ همه یکی
هستند، دو سال پر از محققی که تزدیک بود چراغ حیات
فروزنده هر ابخار و سوچ دهد کافی است که من تصور
و بلکه بقین نمایم؛ امروز یکبار دیگر از مادر متولد شده ا
ما این تفاوت که اطلاعات مفصل و مفیدی از همسری با مردی
که ظاهرآ مورد ستایش آنهاست در گنجینه مغز خود ذخیره
کرده و با کمال رشادت به تمام دختر های ایران خطاب می

کم : که مطلقاً از قبول همسری اجتناب نمایند.

تصدیق نمیکنم : ذنهایی هم یافت می شوند که از شوهران خود راضی و خوبیش را مرغه الحال میدانند؛ اما باید فهمید که این رضایت روی چه زمینه و برای چیست ؟ من بجزئی اظهار می کنم که تمام این رضایت هنبدی ها اجباری واز لا علاجی است. کدام زن میتواند ادعا کند که از روز اول شوهر خود را دوست داشته است؟ بقیافه هرورد آنها غره نشود؛ این شاد های هامصنوعی است. برای امتحان سعادت مند ترین زادهای را که تصور می کنید در نظر گرفته و با آن ها طرح الفت بریزید؛ پس از آنکه باسرار دلشان واقف شدید! صدای نایه و درد از درون آن خواهد شنید. بعقیده من دختر های ایران باید...،

— چرا دوست من از این افکار تعجب می کشد؟ آیا بعقیده شما غیر از این است که من او شته ام؟

— نه، خالیم! تعجب نمیکنم؛ زیرا این فسی که شما مطلب را عنوان کرده و تبیجه گرفته اید فقط عکس العمل افکار در دلکود خودتان است که کثرت فشار بد بخش قلم شما را تند کرده و الا قلب های شریف و رؤوف هم در مردمها

یافت می شود که محمل حکمرانی و سلطه سلطان
غرق است ...

عشق؟! ...

— بله، عشق است وزنها می توانند حکومت خود را
بادار ائمی های شیرین در آن مستقر سازند ...

— مرد ها؟ هر کز دارای چنین قلوبی نیستند؛ اگر شما
بر بخود دارید دروغگو و در رو هستند. مرد و عشق؟! مرد
و عاطفه؟! خیلی بعید است!

— انتقام می کنید خانم!

— خبر، عقیده من تغییر پذیر نیست و هیچ مردی را...

— آنجا هم می سیم که شما بخاطر این عقیده اعتراض

کنید.

غیر ممکن است.

— بسیار خوب، معلوم خواهد شد.

۳۱ — فوت آقا

نصف از این کتاب هنوز تعریف نشده بود که واقعه
اسفناک و سوزانده ای یکمرتبه دیگر خیال ساکت را پریشان
نمود. آقا مدفنی بود بدرد پا مبتلا و به بستر بیماری افتاده

بود : کم کم حالش تند و بیم قطاع حیات او میرفت . پدر عزیزم
خواهید بود و ناله میکرد ؛ من ببالینش نشسته و سرش را با
مهر بانی اروی سینه خود بوازش میدادم . باد سخت زمانی
می وزید و شیشه های درب و پنجه ره اطاق را مرنهش میساخت
و صدا های شومی از آنها شنیده می شد . پیر مرد با
توان با صورتی رذلک پر بده ، فیلهای محزون ، اشگهای
گرم و دود ناکی از دیدگان خسته خود فرومی ریخت و پرپرا
در آغوش گرفته می بوسید و من با او صحبت می کردم .

پدر عزیزم اغصه نخور همین فردا درد با ساكت
می شود ، امروز دکتر از وضعیت آنها راضی بود مخصوصاً
من خودم با او مذاکره کردم .

- نه هزیزم ! من بچه نیستم ؛ این مرض بی بی میر
مرا خواهد کشت ؟ پدر من هم بهمین درد مرد .

- آه چرایی جهه ۰۰۰۰۰

- نه دختر عزیزم ! خیال تمیکنم ؛ از مردن لعی
هر اسم همه عالم میمیرد ؛ اما افسوس میخورم که من میروم
و تو از من رنجیده خاطری ، آنطور یکه میل تو بود من رفتاب
نکردم و از این حیث مقصرم هیدانی .

- پدر جان این حرفها چیست؟ این مذاکرات
کدام است؟

- دختر عزیزم! من این بخش.

- آه پسرا چرا بخودت رنج میدهی؟ حالا چه موقع
این صحبت هاست؟

خدابا نو میدانی که من بی تقصیرم! دختر عزیزم...
وای پدر جان! شما را بجان پری بس است.

پری؟ ای بیچاره پری! (پری را بقلب خود می فشد)
و دست مرا در دست داشت و چون این بهاری میگریست
پری قشنگ، پری مصوم، افسوس که اتوانستم هادر تو را
آسطوریکه لازم بود سعادتمند نمایم؛ تمام آرزو های خود را
برای تو ذخیره کرده بودم که بیعای بدی در حق هادرت هنگام
عروسی نو عمل اقصور خود را جبران نمایم اها گویا خدا
نصی خواهد اینشه بر خدا. می بینی عزیزم که تقصیری ندارم

* * *

بیچاره پیر مرد پس از دو روز دیگر مرد درحالیکه
چشمان پر اشکش مایوسانه و به نحو نضرع آمیزی نمی کند که
در بالای سرش ایستاده بودم نوجه داشتهند! از من چه میخواست

من که نسبت با او نعرضی نداشتم؟ پیر مرد عزیز، آقای محترم
من مرد و در همان موقع دستان مرا گرفته فشاری داده
و گفت: دختر عزیزم! از من راضی باش وابن را برای
خاطر پری قبول کن (پاکتی لاک و مهر شده بسته نداد)
پدر عزیز، آهسته و بی صدا مثل پروانه که از روی
غنه‌چه گلی بر خیزد بایک حرکت حفیف مرد و دروح
شرافتمندش ناسوانها صعود کرد؛ گویا از انتقال بعالم آخری
کمترین رنجی را هم متتحمل نشد؛ اما چه هر دنی؟... حدا
اورا بیامزد.

از این سقوط ناگهانی زندگانی مامتلایشی شد؛
سارش هن و بانو امر مشکلی بنظر نباید و در این روز
بروز قیافه تاریک و ناریکتری را بخود میگرفت؛
من نمیخواهم صریحاً اورا مقص معرفی ننمایم ولی
علت اختلاف را شرح میدهم؛ آقا دو آن روز های لاخوشی
خود موجب بکورقه مصالحه نامه، نصف از کلیه دارائی
خود را با تبعین مشخصات آنها بعن صلح کرده و آنرا درهان
پاکت سربسته موقع نزع تسليم من کرد. بکورقه وصیت نامه

هم بود که در آن سفارش زیادی بدانو و بمن هر امور زندگی
نموده بود، این قضیه مخالف هیل و مصالح بالو در آمد!
حالا به بینید من تقصیری داشته ام؟ بانو مرا از تصرف در
اموال و املاک مزدور ممانعت کرد من هم اعتراضی نکردم
اما با او گفتم: بانوی عزیزم! من که از شما چیزی نخواسته ام
و مال و ملک را هم بجهائی نبرده ام چرا او قاتان ناخواسته است
بکذارید بعد از این پیر مزد محترم با بر و مندی زندگی کنید
و حیثیات چندین حالت او و خودمان را در انتظار حفظ نمائیم
او قبول نمیکرد و میگفت: تو چون شوهر اختیار خواهی
نمود باید سهمیه خودت را بمن بخشی آوری من هر چه
دام خواست بتو میدهم، هر چه دلم خواست؟!

* * *

من حوصله مرافقه با بانورا نداشتم و علاقمند بآن
همه دارایی هم نبودم ناچار باتفاق بی بی بنفسه و شوهرش
که مرا بسی دوست دارند بحال اعتراض ولی با کمال خون
سردی، برای همیشه از او جدا شدم و باهمن هنرلیکه در
قله‌ی دارم و آقا هنگام عروسیم با چند درب مستقلات و بیک
باب خانه دیگر در شهر بمنوان عطیه بمن داده بود آمدم

و فقط اشیاء مختص بخود را همراه آوردم و بعبارة اخیری
خانه پدر مقامی عزیز را متأثرانه وداع کته و تمام ما نرک
آنچه حوم را در دست بانو گذاشت بگذار آنها هم مال او باشد
من بیک دختر دهقانی بیش نیستم و هیچ وقت خود را کم
نمیکنم و همتوانم باقلیل وجهی که از بابت اجاره -
مستغلات عابدم می شود خود را اداره نمایم .

این بود سرگذشت و علت بدینختی من تا سرنوشت
آینده تاریک و نامعلوم چه باده .

۳۲ - در خواب

امواج خروشان بیانات مؤثر پر وین ^۱ رفته رفته
کونا شد و عاند آخرین طبعن زله سازی در فنا مهوكردید
.. سکوت

کم کم لرزش خفیفی که از دوسه روز قبل و بلکه
پیشتر در هن ^۲ در حين تقریرات او تولید شده بود رو
بشدت گذارد و بیک شاه کوچک اما سرکشی در قلبم ^۳ ،
زبانه هی کشیده . سررا در میان دودسته گرفته به پیشانی
سوزان خود فشار هیدادم ^۴؛ پر وین هم ساخت بود و به محلی
که در مقابل ما کنار باخپه بستور من ^۵ از چند روز پیش

مرای مازی تنسیس مسطح و پرده کشی میکردند نظر دوخته
و فکر میکرد؛ اما غفلتاً متوجه من شده اظهراو داشت!

- آه شمارا چه میشود؟

- چیزی نیست ... (متاثرانه)

- پس چرا در فکر هستید؟ (یافعیج) کو با سرگذشت
من شمارا همسائر ساخته؟

- شاید ... اما من ... فکر ... فکر ...

- نه ... فکر نکنید! دستان را بدهید بمن حالا
قدرتی قدم بزینم.

این میشنها د، با سادگی می انتهای خود و تقریباً تعکم
آموز، ما آن وضعیتی که من داشتم ... فکر کنید تبعیجه اش
چه میشود؟ ...

دست لطیف او ساعد هر چشم مرا گرفت و از مائیده
شدن شاهد نرمیش به بدلم زانو هایم سست شدند و نزدیک
بود نعره نزام عمهذا خود داری کردم. پرونین با نهایت
خصوصیت و صفا صحبت میکرد و می خندهد و صدای شیرین
و جذابش در سامنده من اثر موسیقی داشت اما چه میگفت
نمیدانم. من بدون آنکه بتوانم افکار خود را برای فهم